



Neder-Betuwe magazine

Uitgave van gemeente Neder-Betuwe

Jaargang 20 | Nummer 2 | Juni 2022



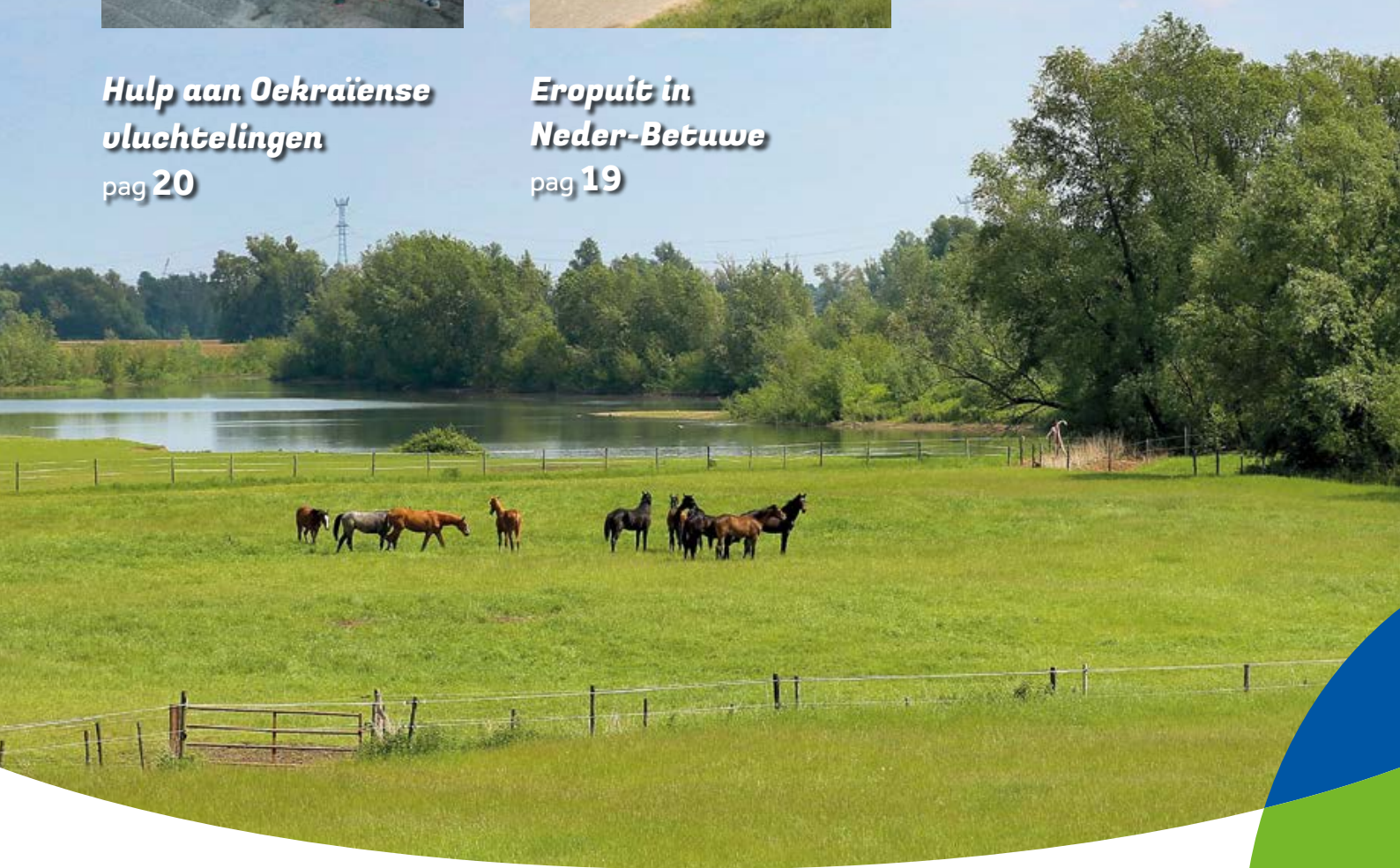
***Hulp aan Oekraïense
vluchtelingen***

pag **20**



***Eropuit in
Neder-Betuwe***

pag **19**



En verder onder meer in dit nummer:

Groen als kapitaal

pag **4**

Informatieavond pleegzorg

pag **17**

Zomer

De meeste tijdschriften besteden extra zorg aan de zomereditie in de stille hoop dat deze mee mag op vakantie. Dan is er meestal meer tijd om het van voor naar achteren te lezen. Wat mij betreft gebeurt dat ook met dit juninummer van ons Neder-Betuwe Magazine. In deze zomereditie artikelen over de natuur in onze dorpen en hoe je daarvan kan genieten. Over het kapitaal van Neder-Betuwe dat groen en bomen heet. Over bijzondere bomen met blaadjes waar je stil van wordt.

In deze uitgave ook een impressie via een aantal interviews over het dagelijkse leven op vreemde grond van de mensen uit het door oorlog geteisterde Oekraïne die in onze dorpen wonen. Zij ondervinden veel hartelijkheid van de inwoners. Verder gaat het over de mooie avonden met de Molukse gemeenschap waar wij met elkaar spraken over de bijzondere status van de graven van KNIL-militairen.

Wij praten u en jou bij over wat te doen bij een hoge energierekening. Of wanneer je ondersteuning wilt bieden als het gaat om pleegzorg.

Natuurlijk is er ook aandacht voor onze lokale democratie na de spannendste onder de verkiezingen: die van de gemeenteraad. Goed dat onze gemeente tot de kopgroep behoort als het gaat om de vorming van een nieuwe coalitie met bijbehorend coalitieakkoord en met een nieuw college dat heel vertrouwd kan voorkomen. En om uw vakantie helemaal onvergetelijk te maken, ontvangt u binnenkort een brochure in uw brievenbus met daarin de hoogtepunten uit het coalitieakkoord en een reactie van de overige partijen uit de raad.

Ik wens u en jou een goede zomer toe en veel leesplezier.

Jan Kottelenberg, burgemeester



Het nieuwe college van Burgemeester en Wethouders

Vanaf links: Gemeentesecretaris/algemeen directeur Gerrit Stam, wethouder Nees van Wolfswinkel (SGP), burgemeester Jan Kottelenberg, wethouder Herma van Dijkhuizen (CDA), wethouder Marien Klein (SGP) en wethouder Stefan van Someren (VVD)



De gemeenteraad in de nieuwe samenstelling

Rijen van voor naar achter en steeds vanaf links:

- Gerrit Stam (gemeentesecretaris en algemeen directeur), Erwin van der Neut (griffier), wethouder Herma van Dijkhuizen (CDA), wethouder Nees van Wolfswinkel (SGP), Joop van Neerbos (PvdA), Marieke Meijering (Vóór Neder-Betuwe), wethouder Marien Klein (SGP), wethouder Stefan van Someren (VVD)
- Jan Woldberg (PvdA), Martin Hommersom (CDA), Anke Groeneveld (Gemeentebelangen), burgemeester Jan Kottelenberg, Anja Hulsbergen (Gemeentebelangen), Jan Pul (SGP), Dik Waasdorp (SGP), Kees van Hattum (ChristenUnie)

- Louis van der Stuijft (PvdA), Henry van Bragt (SGP), Willem Keuken (SGP), Rob Scheurwater (SGP), Laurys Bennink (VVD), Ernst Arends (SGP)
- Dirk Kroon (SGP), Rutger Roseboom (SGP), Gerwin Roseboom (SGP)

Op de foto ontbreekt Geerten van der Lugt (CDA) die verhinderd was om die avond aanwezig te zijn.

Groen als kapitaal waar je in moet investeren als gemeente

Een groene gemeente is goed voor de leefbaarheid, aantrekkelijk voor veel soorten planten en dieren en ziet er mooi uit. Maar aan een mooie groene gemeente hangt een prijskaartje. In Neder-Betuwe staat sinds dit jaar op dit prijskaartje niet alleen wat het kost om het groen in stand te houden, maar vooral hoeveel het groen waard is. 'Groen is letterlijk een kapitaalgoed van onze gemeente en daar moet je in investeren.'

Een van de grootste opdrachten die gemeenten op dit moment hebben, is omgaan met klimaatverandering. Het beheer van groen, riool, wegen en water spelen hierbij een belangrijke rol. Samen vormen zij de openbare ruimte. "Het een kan niet zonder het ander in de openbare ruimte en daarom hebben we het beheer hiervan in één plan samengebracht", zegt beleidsadviseur Ronald van der Velden. "Vroeger hadden we voor elk onderdeel een afzonderlijk beheerplan en bijbehorende werkplanning. Ging het ene jaar de weg open voor bijvoorbeeld het riool, dan kon het zomaar gebeuren dat de weg het volgende jaar weer op de schop ging voor nieuw asfalt. In het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) hebben we alles bij elkaar gebracht."

"Ik gun Neder-Betuwe heel veel nieuwe bomen"

Waarde

De belangrijkste opgave in het IBOR is de gevolgen van klimaatverandering een plek geven in de openbare ruimte. "Maatregelen die we hiervoor nemen, zullen vooral invloed hebben op de openbare ruimte", zegt Van der Velden. Om duidelijk te maken hoe belangrijk het groen hierbij is, heeft hij zich er hard voor gemaakt om de waarde van het groen in beeld te brengen. "Voorheen werd het groen binnen de gemeente vooral gezien als kostenpost", vertelt hij. "Het



groen in Neder-Betuwe blijkt 23 miljoen waard te zijn. Dat is het bedrag dat erin geïnvesteerd is. Groen is hierdoor letterlijk kapitaalgoed geworden en om dit in stand te houden moet je hier als gemeente in investeren."

Meer begrip

Door samen het IBOR op te stellen en het beheer op te pakken, is er meer begrip gekomen tussen de groen-, riool-, weg- en waterbeheerders. "Het grootste voordeel is dat we hierdoor werkzaamheden op verschillende gebieden in één project kunnen oppakken en de straat maar één keer open hoeft. Hierbij proberen we ook de nutsbedrijven te betrekken, maar dat lukt niet altijd. De keerzijde van de samenwerking is dat projecten in de openbare ruimte groter

zijn en inwoners langer te maken hebben met overlast. Maar we zijn dan wel voor langere tijd klaar."

Kroon

Voor beleidsadviseur Ronald van der Velden die eind april na vijf jaar afscheid nam van de gemeente Neder-Betuwe is het IBOR en het daarvoor in waarde uitdrukken van het groen een kroon op zijn werk. "Toen ik begon, lagen er veel uitdagingen", vertelt hij. "De Vogelwijk, Bomenbuurt en de Oranjebuurt werden opgeknapt en ik wilde graag het bomenbestand in deze buurten beter maken. Ook kwam er weer meer geld vrij om aan grotere projecten te kunnen werken."

Essen

Zo'n groot project was het tegengaan van

de gevolgen van de Essentaksterfte. “Er zijn in Neder-Betuwe 15.000 bomen, waarvan 3.500 Essen”, vertelt Van der Velden. “Stel je voor wat er was gebeurd als we de bomen die dood zijn gegaan niet hadden kunnen vervangen. Het zou niet alleen funest geweest zijn voor het bomenbestand, maar ook voor

het behouden van veel verschillende soorten planten en dieren. In het buitengebied staan veel Essen en vleermuizen gebruiken die rijen bomen als vliegroute. Zonder die bomen waren we veel vleermuizen kwijtgeraakt en dat had weer veel gevolgen gehad voor de rest van de natuur.”

Onmisbaar

Van der Velden is er dan ook van overtuigd dat bomen en ander groen onmisbaar zijn in een dorp of stad. “Niet alleen zorgt de aanwezigheid van veel groen en bomen ervoor dat dorpen een mooie uitstraling en aankleding hebben, het geeft mensen ook veel rust, zo blijkt uit wetenschappelijk onderzoek. Nu het steeds warmer wordt, zijn bomen hard nodig op bijvoorbeeld schoolpleinen en speeltuinen. Groen geeft schaduw, verkoelt en neemt koolstof, fijnstof en stikstof op. En het zorgt dat er veel verschillende planten en dieren kunnen leven. Vooral insecten hebben het momenteel moeilijk. Dat is heel zorgelijk, want insecten zijn heel belangrijk voor onze voedselvoorziening.”

Veel nieuwe bomen

Bij zijn vertrek als adviseur groenbeheer heeft Van der Velden een aantal wensen voor de gemeente: “Ik gun Neder-Betuwe heel veel nieuwe bomen”, zegt hij met een brede glimlach. “Er staan heel mooie bomen bij de kwekers en ik hoop dat veel van die lokale producten een vaste plek krijgen in de dorpen. Ook gun ik de inwoners van Neder-Betuwe veel plekken waar zij in het groen kunnen genieten door er te spelen, wandelen en sporten. Groen is letterlijk en figuurlijk heel veel waard. Het zorgt voor een leefbare, gezonde en biodiverse buitenruimte. Ik ben er trots op dat we dit samen duidelijk hebben kunnen maken in het IBOR.”

Een boom is van kapitale waarde

Voor iedere inwoner van Neder-Betuwe een boom is misschien iets te ambitieus, maar meer bomen dan nu moeten er zeker komen. Wethouder Stefan van Someren, die over het groen in de gemeente gaat, ziet hier alleen maar voordelen van. “Bomen verhogen de leefbaarheid”, zegt hij. “Bij bijvoorbeeld plannen voor nieuwbouwwijken zou meteen een plan voor het groen en dus ook bomen moeten komen.”

Dat groen uit te drukken is in kapitaal, vond de wethouder een echte ‘eye-opener’: “Ik heb nooit op die manier naar groenbeheer gekeken, maar het is eigenlijk heel logisch. Net als een lantaarnpaal, een brug of een gebouw, is een gezonde boom van kapitale waarde, die zelfs toeneemt naarmate deze groeit. Ik hoop dat door er op deze manier naar te kijken meer waardering voor het groen en in het bijzonder bomen komt. Het is goed om er bij het aanvragen van een kapvergunning bij stil te staan dat we met het weghalen van een boom een waarde van duizenden euro's vernietigen.”

Van Someren is blij dat dit bij het opstellen van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) nadrukkelijk is meegenomen. Dat het plan is opgesteld voor het beheer van groen, het riool, wegen, openbare verlichting, speelruimte en waterberging samen levert volgens hem veel voordelen op: “Met het IBOR kunnen we écht maatregelen nemen om met de gevolgen van klimaatverandering om te gaan. Doordat we nu in projecten alle beheeronderdelen meenemen, gaan de kosten naar beneden. Voor de inwoners is het grote voordeel dat zij maar één keer last hebben van de werkzaamheden.”

En de wens om meer plekken in het groen te krijgen waar mensen kunnen genieten? “Daar gaan we aan werken”, zegt Van Someren. “Dat kunnen we niet alleen, maar zullen we samen moeten doen met inwoners en ondernemers. Als gemeente moeten we in ieder geval de voorwaarden bieden zodat het groen en de bomen kunnen groeien.”



Groene update voor Nassaulaan

Grint en tuintegels eruit, groen erin. Zaterdag 21 mei ondergingen vier voortuinen en een gemeentepark in de Nassaulaan in Dodewaard een ingrijpende metamorfose. Het groenteam van Omroep Gelderland deed dit voor het tv-programma 'De Groenste Straat van Gelderland'. De finale is te zien op zondag 26 juni om 17.20 uur.



Fotograaf en straatbewoner Thomas van Beek hielp met het werven van kandidaten. "Via de bogenbouwapp benaderde ik bewoners", vertelt hij. "Ook werd er geflyerd. Het enthousiasme bleek erg groot."

Yuverta

Leerlingen van groenopleiding Yuverta uit Nijmegen renoveren de tuinen. De beplanting wordt gesponsord door Boomkwekerij De Batterijen in Ochten sponsort de beplanting. Uiteraard mochten de straatbewoners het tuinontwerp bepalen en zich daarover laten adviseren. Richard en Erika Hin van nummer 2 zijn maar wat blij met het tuinproject. "Bij ons lagen kunstgras en speeltegels. Zelf een natuurlijk gazon aanleggen zou ons niet lukken, omdat we geen groene vingers hebben. Dat schuif je voor je uit. Deze competitie is daarom een uitkomst. Kijk eens naar het schitterende eindresultaat!"

De uitzending met de Nassaulaan was op zondag 12 juni en is online terug te zien op gld.nl. Xandra Rakier, coördinator van 'De Groenste Straat van Gelderland': "Vanwege de coronacrisis bedachten wij een programma met een sociaal-maatschappelijk doel. Bedoeld om de leefbaarheid en contacten in buurten te vergroten. Het vergroenen van tuinen is daarvoor een middel. Zeven gemeenten in de provincie strijden om de titel."

Klimaatadaptatie

Wethouder Stefan van Someren (duurzaamheid, klimaat) was aanwezig tijdens de opnamedag en stak ook de handen uit de mouwen. "We kennen allemaal het grote belang van klimaatadaptatie", zegt hij. Versteende tuinen

houden regenwater vast. Wip daarom je tegels eruit en plant bloemen en planten. Dat bevordert de waterafvoer, de biodiversiteit en het leven van vogels en bijen. Bovendien verfraaien kleurrijke tuinen de uitstraling van de wijk."

De kosteloos aangeboden make-over van Omroep Gelderland vormt het sluitstuk van de herinrichting van de Oranjebuurt (waar de Nassaulaan deel van uitmaakt). Het nieuwe gescheiden rioelstelsel voorkomt wateroverlast zoals voorheen in Opeusden. "De deelnemende gemeenten zochten we verspreid over de hele provincie", vervolgt Xandra. "Zo belandden we in de Nassaulaan. Een gezellig volksbuurtje met veel versteende tuinen.



Wildwest

Ook Lia van Kleef van nummer 12 kan haar geluk niet op. "Mijn tuin zag er wildwest uit. Ik kon hem niet zelf op de schop gooien. Nu is het een prachtige groene oase geworden!" Net zo welkom was het groenteam bij Jan en Gerie Heikamp van nummer 7. "Stenen hadden we niet, maar een opknopbeurt was zeker welkom. Met de jongens van Yuverta hebben we bijvriendelijke bloemen en planten uitgezocht. De tuingrond is nu veel beter, veel vruchtbaarder. Complimenten voor het geleverde vakwerk. Dat motiveert om de tuin bij te houden. Het tuinieren begint weer te kriebelen!"



"Zelf een natuurlijk gazon aanleggen zou ons niet lukken"

Energiearmoede in Neder-Betuwe

Je bent niet de enige als dit je overkomt

Ongeveer 10 procent van alle huishoudens in Nederland heeft te weinig inkomsten om hun hoge energierekening te betalen. Zij hebben moeite met het betalen van de energierekening. Dit noemen we 'energiearmoede'. Het gaat echt om heel veel mensen. Je bent dus niet de enige als dit je overkomt. Hoe kunnen we energiearmoede voorkomen en zorgen dat inwoners niet in de financiële problemen raken?



Wie hebben energiearmoede?

Volgens landelijk onderzoek door TNO bestaat de groep inwoners met energiearmoede voor 75 procent uit huurders en 12 procent uit mensen met een koopwoning. Meestal zijn het kleine huishoudens met een laag inkomen: 40 procent heeft een uitkering en 40 procent ontvangt pensioen.

Wollen dekens en bubbeltjesplastic

Doordat de energieprijzen enorm stijgen komt 'energiearmoede' steeds vaker voor. Iedereen zal meer voor gas en elektriciteit moeten betalen. Als je genoeg verdient of je woning hebt verduurzaamd waardoor je een lage energierekening hebt, is dit niet zo'n probleem. Maar mensen met een laag inkomen en een slecht geïsoleerde woning komen wel in de problemen.

Zij kunnen de energierekening niet meer betalen óf moeten extreme maatregelen nemen om betalingsproblemen te voorkomen. De thermostaat staat zo laag dat het in huis niet meer warm wordt. Ze hebben dikke winterkleding aan in huis, zitten onder wollen dekens of plakken bubbeltjesplastic voor de ramen om enigszins warm te blijven.

Combinatie van problemen

Bij energiearmoede gaat het vaak niet om één probleem, maar om een combinatie van veel

verschillende problemen. Bijvoorbeeld de stijgende energieprijzen, een slecht geïsoleerde woning, gebrek aan informatie over het energieverbruik, maar ook boodschappen, levensonderhoud en dienstverlening worden steeds duurder. De armoede die ontstaat heeft niet alleen te maken met de stijgende energieprijzen. Inwoners bezuinigen al op vrijwel alle fronten. Problemen komen samen en een steeds grotere groep inwoners moet terugvallen op sociale voorzieningen.

Verduurzamen huurwoningen Thius

Voor inwoners met een huurwoning is woningbouwvereniging Thius aan zet om de huurwoningen te isoleren en te verduurzamen. De gemeente is met Thius in gesprek over de aanpak van energiearmoede en het verduurzamen van het woningbestand.

Toekomstbestendig Wonen Lening

Mensen met een koopwoning kunnen hun energierekening flink verlagen door het isoleren van hun woning en andere energiebesparende maatregelen. Als zij het geld dat daarvoor nodig is niet hebben, kunnen zij een 'Toekomstbestendig Wonen Lening' aanvragen. Het bedrag dat wordt bespaard, is hoger dan de aflossing en de rente die zij voor de lening moeten betalen. Dit levert dus een financieel voordeel op. Meer informatie hierover is te vinden via samendetoekomst.nl onder 'Energie besparen'.

Eenmalige energietoeslag van € 800

Mensen met een laag inkomen (tot 120 procent van de bijstandsnorm) kunnen een energietoeslag aanvragen om de energiere-

kening te betalen. Dit gaat om een éénmalig bedrag van € 800, met dit extra geld kunnen zij een deel van de energiekosten betalen. Aanvraagformulieren voor de energietoeslag zijn verkrijgbaar bij de kernpunten in de gemeente. Ga voor meer informatie naar kernpuntnederbetuwe.nl/energietoeslag.

“Energiearmoede vaak een combinatie van veel verschillende problemen”

FIX-project

Als eerste stap in de aanpak van energiearmoede is de gemeente op 30 mei gestart met het FIX-project. Inwoners met energiearmoede krijgen een brief waarin staat dat zij een bezoek van een energiecoach kunnen krijgen. De energiecoach inventariseert voor de huurwoning of koopwoning het energieverbruik en de bewonerswensen en geeft concrete adviezen en tips. Er kunnen direct een aantal energiebesparende maatregelen geïnstalleerd worden.

Minder belasting op energie

Het duurt nog wel even voordat alle (huur)woningen goed geïsoleerd zijn. De overheid neemt daarom maatregelen om mensen te helpen. Om de stijgende energieprijzen op te vangen wil het kabinet volgend jaar tijdelijk de belasting op energie verlagen. Dan krijgen we een minder hoge energierekening.



SAMEN DE TOEKOMST.NL

Toekomstbestendig Wonen Lening

Veel inwoners met een koopwoning denken erover om hun woning te verduurzamen. Redenen om je woning te verduurzamen zijn er genoeg. Door je woning te verduurzamen lever je een bijdrage aan het tegengaan van de huidige klimaatverandering, je woning krijgt een comfortabel binnenklimaat en je hebt een lagere energierekening. Verduurzamen heeft veel voordelen.

Je woning isoleren, zonnepanelen op het dak, de aanschaf van een (hybride) warmtepomp en andere duurzame investeringen zijn niet goedkoop. Niet iedereen heeft het geld hiervoor direct beschikbaar. Vaak is het dan mogelijk om een Toekomstbestendig Wonen Lening af te sluiten voor deze duurzame investeringen.

Er zijn meerdere situaties denkbaar waarvoor je de lening kunt aanvragen:

- Eerste woning kopen.
- Woning duurzaam maken.
- Langer thuis wonen.
- Investeren en ondernemen.
- Huis en pand opknappen.
- Gebouw transformeren.



Er zijn verschillende soorten leningen. Neem vooraf de verschillen goed door en bedenk welke leenvorm je kunt en wilt aanvragen. Meer informatie op samendetoekomst.nl onder 'Energie besparen'.

In gesprek met Molukse gemeenschap over bijzondere status graven KNIL-militairen

In samenspraak met de Molukse gemeenschap wil de gemeente Neder-Betuwe op een respectvolle manier zorgen voor een bijzondere status van de graven van de eerste generatie KNIL-militairen en hun echtgenoten. De gemeenteraad heeft hier in september 2021 via een motie eensgezind om gevraagd.

Tijdens twee bijeenkomsten, één in het gemeentehuis en één in de Molukse kerk, is uitvoerig met nabestaanden gesproken over de wijze waarop dit verder vorm zou kunnen krijgen. Bij toestemming van de nabestaanden gaat het onder meer over het overnemen van grafrechten, op de graven zichtbaar maken dat het om een KNIL-graf gaat en blijvende bijzondere aandacht voor de geschiedenis waarom de Molukse KNIL-militairen en hun gezinnen naar Nederland zijn gekomen in 1951.

Eerbetoon en teken van respect

De gemeente kijkt terug op bijzondere avonden, met goede gesprekken waarin waardevolle opmerkingen en ideeën zijn meegegeven. Marien Klein, de verantwoordelijk wethouder, verwoordt het als volgt: "Ons gemeentebestuur ziet het als een eerbetoon en teken van respect van de Neder-Betuwsche gemeenschap aan de voormalige KNIL-militairen die in dienst zijn geweest van het Koninkrijk der

Nederlanden. Zij zijn trouw gebleven aan Nederland; zij hebben het enorme offer gebracht om hun land en hun huis te verlaten. Met hun gezinnen kwamen zij in een totaal

vreemde omgeving terecht en de militairen werden begraven in voor hen vreemde bodem. Door bijzondere zorg te besteden aan hun graven willen wij ons respect betonen aan hen."

Aan de hand van de ideeën en de gestelde vragen werkt de gemeente haar plannen verder uit om hierover na de zomer met de Molukse gemeenschap verder te praten.



Een gedenkplek voor de allerkleinsten

Een gedenkboom om gegraveerde blaadjes aan te bevestigen, blaadjes met namen en een datum van heel jonge kinderen die tijdens een zwangerschap van nog geen 24 weken zijn overleden. Binnenkort komt er zo'n boom te staan op de drie gemeentelijke begraafplaatsen van Neder-Betuwe. Het betekent een gedenkplek voor ouders van de allerkleinsten die stil werden geboren.

Margreet Willemsen uit Dodewaard had een persoonlijk verlangen naar zo'n herinneringsplek. Zij en haar man Herman verloren in 1987 hun tweede kindje na een zwangerschap van 11 weken. "Dit blijft een groot verdriet en je zoekt dan een plek, iets tastbaars om naartoe te gaan, zoals je naar een graf kunt gaan van een dierbare."

Stichting Stille Geboortes

In de loop van de jaren sprak zij hierover met ouders met ditzelfde verlies. Hierdoor groeide een plan voor een gedenkplek en de oprichting van de Stichting Stille Geboortes. Aangesloten zijn ouders die een heel jong kindje verloren en andere betrokkenen zoals een verloskundige. Margreet: "Wij kregen waardevolle steun van iedereen. Ook van bedrijven en particulieren die tijd en geld wilden investeren om ons te helpen bij de uitvoering van dit bijzondere plan."

Bomen van cortenstaal

Twee van de drie bomen voor op de begraafplaatsen in Dodewaard, Ochten en Opheusden zijn inmiddels klaar. Ze zijn gemaakt van cortenstaal. De stichting is nu bezig met de plaatsing en de groene



"Wij zijn dankbaar voor de steun van organisaties, bedrijven, kerken, particulieren en de gemeente. Het stelt ons in staat dit plan vorm te geven, de derde boom te realiseren en onze stichting in de toekomst levend te houden. Sponsors zijn van harte welkom voor het realiseren van de derde boom. Wie ons wil steunen kan dit doen via NL18RABO 03 75 90 23 76 ten name van Stichting Stille Geboortes.

In de komende tijd kunt u ons vinden op Instagram en Facebook. Wij werken aan de website stichtingstillegeboortes.nl"

Voor: Margreet Willemsen en Veronica van der Linden; achter: Henri Witte, Gerdien Louter en Aly Mijnheer



afwerking eromheen. Ook buigt zij zich over de vormgeving van het blad. Ouders die een kindje tijdens de vroege zwangerschap verloren, kunnen een blaadje van eveneens cortenstaal aan zo'n bijzondere boom bevestigen. Daarop de naam van het kind laten graveren en, als dat gewenst is, ook een datum. Het plan is om in de toekomst een hof te ontwikkelen waar deze kindjes – die overleden zijn na een zwangerschapsperiode van nog geen 24 weken - een plek krijgen.

Veranderd in de tijd

Sinds 2019 is het mogelijk om stil geboren kinderen te laten registreren en ze bij te laten schrijven op de persoonslijst van de ouders. Dat kan ook als deze geboorte al langer geleden is. Deze mogelijkheid ontstond door

wijziging op 3 februari 2019 van de Wet Basisregistratie Personen. Vroeger kwam het soms voor dat er geen overlijdensakte werd opgemaakt. Nu gebeurt dat wel voor stil geboren kinderen, maar er volgt geen automatische registratie in de Basisregistratie Personen (BRP) en ze worden niet vermeld op de persoonslijst van de ouders. Door de wetwijziging is registratie op verzoek van de ouder(s) nu wel mogelijk. Dit kan geregeld worden in de woongemeente.

"Wij kregen waardevolle steun van iedereen"

Wandelcafé Neder-Betuwe: ontmoeten en verbinden in de natuur

Een frisse neus halen, een wandeling maken, mensen ontmoeten en na afloop gezellig een kop koffie of thee drinken. Dat is het Wandelcafé Neder-Betuwe van vriendinnen Jacoline de Zoete en Jannie van Wijk.

Vooraf tijdens corona viel het de vriendinnen op dat veel mensen eenzaam zijn. "We gingen nadenken hoe we mensen konden verbinden", vertelt Jannie van Wijk. "Wandelen is hier heel geschikt voor en er is veel behoefte aan. Het wandelcafé is een schot in de roos. Sinds de start op 6 april gaan we elke wandeling met 15 mensen in de leeftijd van 10 tot 75 jaar op pad." Samen is leuker, het 'activiteitennetwerk' waarin gemeente Neder-Betuwe en Welzijn Rivierstroom samenwerken om eenzaamheid te voorkomen en verminderen, omarmde het initiatief meteen.

Informatie

De wandelgroep doet tot aan de zomer elke maand een ander dorp in Neder-Betuwe aan. In juni staat Dodewaard op het programma. Dan kunnen wandelaars terecht op 22 juni om 19.00 uur. De wandelingen van 4 of 8 kilometer starten bij de parkeerplaats van voetbalvereniging Dodewaard aan de Dalweg. Woensdag 29 juni en 13 juli starten de wandelingen om 9.15 uur en op 6 en 20 juli om 19.00 uur. De startlocatie volgt nog.

Wie mee wil wandelen moet er rekening mee houden dat de wandelingen niet altijd over verharde paden gaan. Omdat er niet altijd sponsoring is, vragen Jacoline en Jannie een bijdrage van € 1,50 aan de deelnemers. Aanmelden is fijn, maar niet noodzakelijk.



Lees het hele interview met initiatiefnemers Jacoline de Zoete en Jannie van Wijk op nederbetuwe.nl door de QR-code te scannen.



Samen is leuker

Onder de noemer Samen is leuker werkt Neder-Betuwe met inwoners en organisaties aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid.

Dit doen we door:

- eenzaamheid bespreekbaar te maken en het taboe te doorbreken, want het kan iedereen overkomen;
- samenwerking tussen inwoners en organisaties in het tegengaan van eenzaamheid mogelijk te maken en te versterken;
- breed in te zetten op het thema eenzaamheid, maar ook specifiek aandacht te hebben voor bepaalde groepen zoals ouderen, jongeren en mensen met een beperking.

Meedoen?

Wil je als vrijwilliger, vanuit een vereniging of professional vanuit een organisatie iets doen tegen eenzaamheid? Ook in 2022 is hiervoor weer subsidie beschikbaar. Ga voor meer informatie en het aanvraagformulier naar nederbetuwe.nl/subsidies. Of stuur een mail naar samenisleuker@nederbetuwe.nl.



Gezinsondersteuning is maatwerk

Veel vragen beantwoord tijdens informatieavond pleegzorg en vrijwillige gezinsondersteuning

Wie meer te weten wil komen over pleegzorg en gezinsondersteuning kon hiervoor op 18 mei terecht op de informatieavond in het gemeentehuis. Tijdens deze avond kreeg niet alleen pleegzorg aandacht, maar ook gezinsondersteuning kwam aan bod. Vijf organisaties die voor de gemeente Neder-Betuwe het beleid rond pleegzorg en gezinsondersteuning uitvoeren, waren aanwezig: Entrea Lindenhout, Timon, William Schrikker Gezinsvormen, Buurtgezinnen en Humanitas Opvoeden en Opgroeien.



Wethouder Jeugdbeleid Marien Klein opende de avond. Voor hem staat het belang van het kind centraal: "Het liefst groeit een kind op in de eigen vertrouwde omgeving", zei hij in zijn welkomstwoord. "Pleegzorg komt pas in beeld als andere vormen van gezinsondersteuning niet afdoende zijn."

Drie pleegzorgorganisaties

Wie pleegouder wil worden, kan zich aanmelden bij een van drie organisaties die in Neder-Betuwe actief zijn. Ze hebben alle drie hun eigen identiteit. Zo verwacht Timon van potentiële pleegouders dat ze handelen naar hun christelijke identiteit, is Entrea Lindenhout een brede organisatie voor iedereen en richt William Schrikker Gezinsvormen zich op gezinnen waar pleegzorg noodzakelijk is vanwege een verstandelijke beperking bij ouder en/of kind.

Samenwerking

Hoewel de organisaties een eigen identiteit hebben, werken ze veel samen. Wanneer er geen plek is bij een organisatie, kijken de andere twee of er pleegouders bij hen beschikbaar zijn. Dit legden de organisaties uit in een gezamenlijke presentatie. Een aantal vragen uit de zaal werden tijdens de presentatie beantwoord door aanwezige pleegouders.

Maatwerk

Na een korte pauze was het tijd voor Buurtgezinnen en Humanitas Opvoeden en Opgroeien. In interactieve presentaties legden coördinatoren Froukje van Haut van Buurtgezinnen en Ingrid Veerman van

Humanitas de verschillen tussen de organisaties uit. Buurtgezinnen biedt bijvoorbeeld aan om een dagdeel in de week een kind op te vangen. "Ouders krijgen hierdoor even rust en kunnen opladen", legde Van Haut uit. Vrijwilligers van Humanitas gaan naar gezinnen toe om ondersteuning te bieden bij de opvoeding. "Gezinsondersteuning is maatwerk", aldus Ingrid Veerman van Humanitas. Een uitspraak waar alle organisaties mee instemden.

Markt

Na de presentaties was het tijd voor een markt. Iedere organisatie had een stand ingericht. De bezoekers van de informatieavond konden bij de stands in gesprek gaan, vragen stellen en informatie meenemen om thuis te lezen.

Ontdekken of pleegzorg bij je past?

Deze avond gemist en wel interesse in pleeg-

"Pleegzorg komt pas in beeld als andere vormen van gezinsondersteuning niet afdoende zijn"

Wethouder Jeugdbeleid, Marien Klein

ouderschap of vrijwillige gezinsondersteuning? Ga naar openjewaterld.nu en doe de test! Meer informatie over gezinsondersteuning is te vinden op de websites van [Buurtgezinnen](https://buurtgezinnen.nl) (buurtgezinnen.nl) en van [Humanitas](https://humanitas.nl/programmas/gezinsondersteuning-0-23-jaar) (humanitas.nl/programmas/gezinsondersteuning-0-23-jaar). Meld je bij een van de organisaties. Zij helpen je graag verder.



Eropuit in Neder-Betuwe

Op klompen, met de fiets of over het water, ga erop uit in Neder-Betuwe!

Het is weer voorjaar en de zon laat zich veel zien. We kunnen erop uit! Wandelen en fietsen kan volop, langs rivieren, door uiterwaarden, door het oeverwallenlandschap of ontdek onze leuke dorpen. Wist je trouwens dat Neder-Betuwe klompenpaden heeft waar je heerlijk kunt wandelen? Tussendoor kun je lekker genieten van de zon op het terras bij de horeca op de route.

Klompenpaden

Als wandelaar het boerenlandschap ontdekken, struinen door een weiland en genieten van de streek. Je vindt de route makkelijk via de klompenpaden app, de routekaart uit de folder (verkrijgbaar via verkooppunten) of een uitgeprinte kaart van klompenpaden.nl. Veel klompenpaden leiden langs onverharde wegen, waar je het landschap van dichtbij beleeft.



Enthousiaste vrijwilligers onderhouden de klompenpaden.

Uchtapad rond Ochten

Wist je dat Neder-Betuwe niet een, niet twee, maar drie klompenpaden heeft? Het aantal breidt nog steeds uit! Het Uchtapad rond Ochten is volop in ontwikkeling en hopen we rond juli te openen.

Hiensepad

Het Hiensepad is een route van 12 kilometer door het prachtige buitengebied van Dodewaard, Hien en Wely. Wethouders Herma van Dijkhuizen en Stefan van Someren hebben op 9 maart dit klompenpad feestelijk geopend.

Marspad

Het Marspad is een route van een kleine 13 kilometer door de gemeenten Neder-Betuwe, Buren en Rhenen. Deze route gaat via het voetveer Lienden – Rhenen.

Heuzesepad

Je kunt ook wandelen langs rivieren, door uiterwaarden en het oeverwallenlandschap

TIP:

via het overstappunt stap je makkelijk over van het Heuzesepad naar het Marspad of het Nudepad en andersom. Ideaal als je de smaak te pakken hebt en nog lang niet uitgewandeld bent.

Wandelschoenen aan, rugzak op en op pad!

op klompenpad het Heuzesepad. Deze route leidt je langs het mooie buitengebied van Opheusden en is 11 kilometer lang. Je kunt de route zelf verkorten (10 km) of verlengen (14 km).

Fiets- en voetveren

Ze varen weer, de fiets- en voetveren over de Rijn en Waal. Zo kom je makkelijk te voet of met de fiets naar de overkant en weer terug. Het pontje D'n Overkant vaart tussen Druten en Dodewaard in het weekend, op feestdagen en tot 11 september elke dag. Het Opheusdense Veer, ook toegankelijk voor motorvoertuigen, vaart dagelijks tussen Opheusden en Wageningen.

Pontjes in Neder-Betuwe

Druten - Dodewaard
Lienden - Rhenen (onderdeel route klompenpad Marspad)

Vaarschema's van deze pontjes zijn te vinden op uiterwaarde.nl.

Pont Opheusden - Wageningen

Meer informatie en het vaarschema van deze pont is te vinden op uitinderegio.nl.

Fietsen in Neder-Betuwe

Naast verschillende kant-en-klare themaroutes, zoals de Laanboomroute Betuwe, Midden-Betuwerroute, Betuwse Bloesem, Kersenroute Betuwe of de Landelijke Fietsroute Midden-Nederlandroute, kun je ook zelf een fietsroute plannen via het fietsknooppuntensysteem.

FietStop

In Neder-Betuwe is een FietStop bij 't Veerhuis, Veerweg 1 in Opheusden. Dat is een servicelocatie, voor bijvoorbeeld gratis parkeren van de auto, iets eten en drinken, het opladen van de elektrische fiets of zelf kleine reparaties uitvoeren.

Kijk op de volgende websites voor meer informatie over bestaande routes en het fietsknooppuntensysteem:

Uitinderegio.nl/fietsroutes
fietseropuit.nl



Download de gratis app!

Wandel de Klompenpaden via de gratis app. Met duidelijke routenavigatie, extra filmpjes, horeca en achtergrondinformatie.



Google Play



App Store



Ook in Neder-Betuwe is er opvang van Oekraïense vluchtelingen. Vele inwoners verlenen mensen onderdak, vrijwilligers zijn onvermoeibaar, ondernemers en organisaties zijn gul. Gemeente Neder-Betuwe coördineert. Op deze en volgende pagina's geven we een indruk van wat er gebeurt. Opgetekend door Marco Diepeveen die met een aantal mensen sprak over wat hen drijft.

Onderdak bij een familie

“Het voelt alsof we voor onze eigen kinderen zorgen”

Ruimte in hun hart en ruimte in hun huis. Ze hebben het beide. Dat maakt dat Thomas en Gerrie de Vree uit Dodewaard opvang bieden aan een Oekraïense familie. Daarmee ook gehoor gevend aan de christelijke roeping om naastenliefde te betuigen. “We hebben het helemaal in de hand van de HEERE gelegd.”



Familie De Vree met drie van 'hun' Oekraïense kinderen

Kinderen fietsen rond op het erf. Anderen springen naar hartenlust op de trampoline. Een vrolijk beeld. Maar hierachter schuilt een grote droefheid. Want het zijn Oekraïense vluchtelingen die huis en haard moesten verlaten. Gelukkig is er in de verbouwde schuur in Dodewaard, waar normaal Poolse arbeidsmigranten verblijven, ruimte om te wonen.

“Onze predikant, ds. Simons van de Hervormde Gemeente in Valburg, nam het initiatief om tientallen vluchtelingen op te vangen bij gemeenteleden. Toen we dat vernamen, aarzelden we geen moment”, vertelt Thomas. “Douche, WC, slaapegelegenheid, alles was al klaar voor de komst van arbeidsmigranten. Maar vluchtelingen, dat is van een geheel andere orde.”

Het echtpaar heeft zelf zeven kinderen, waarvan er vijf nog thuis wonen. Maria en

haar vijf kinderen in de leeftijd van anderhalf tot achttien jaar, werden half maart aan hun zorg toevertrouwd. Plus twee maanden later Maria's moeder, die de ellenlange reis in haar eentje maakte. Zij zijn gevlucht uit Cherson, waar nu de Russen de scepter zwaaien. Hun huis ligt in puin.

Communicatie

“Aanvankelijk voelde ik mij best onzeker”, vervolgt Gerrie. Kan ik wel goed voor hen zorgen? Hoe ervaart ons eigen gezin deze opvang? Over de opvangduur valt niets te zeggen: enkele maanden of enkele jaren. Maar we konden het gelukkig helemaal in de hand van de HEERE leggen. In Jesaja 58 staat zoiets als: wie de 'ellendige ontheemde' een thuis biedt, zal van Hem gerechtigheid en hulp ontvangen.”

Soms mogen ze die bijstand op wonderlijke wijze ervaren. “Dat iemand ineens voorzag in een nieuwe buggy of bedlinnen bijvoorbeeld. Een fietsenmaker uit Opheusden sponsorde twee fietsen, waar de kinderen zo blij mee zijn! Van talloze kanten krijgen we spullen of andere praktische hulp. Van speelgoed tot een vleespakket van een boer. Het is hartverwarmend.”

Communiceren verloopt moeizaam. Het handigste werkt de vertaalapp. Gelukkig spreekt oma wat Duits en Vadim, de oudste zoon, een mondje Engels. Hij ontpopt zich een beetje als een vaderfiguur en helpt ook met het vertalen van de benodigde papierwinkel. “Rustig praten, in korte en simpele zinnen. Omdat we geen Oekraïens verstaan, is het heel moeilijk om emoties bij de vluchtelingen te peilen. Die komen daarom nauwelijks ter sprake. Het is lastig diepgang in een gesprek te krijgen.”

Onderwijs en kerk

De kinderen in de basisschoollleeftijd bezoeken dagelijks de Oekraïense onderwijsvoorziening in Zetten. De op één na oudste gaat dagelijks met een bus naar het Pantarijn in Wageningen. Vadim werkt bij een schildersbedrijf. De vrouwen gaan naar een soos/dagbesteding in Zetten. Opgezet voor Oekraïense vluchtelingen door de commissie Boaz, dat betekent “in Hem is kracht”. Op zondag kunnen ze naar de kerk in Valburg, waar een vertaalde dienst plaatsvindt.

Gerrie: “Het voelt inmiddels alsof we voor onze eigen kinderen zorgen. Het is zo fijn om ‘onze’ Oekraïners te zien opbloeien. De kinderen zijn stapelgek op mij. We doen spelletjes en maken soms een uitje. Maar we overladen hen niet met cadeaus en dagjes weg. Dat voelt niet goed. Ze zijn met weinig tevreden en ontzettend ijverig, dankbaar en betrokken. Verschijnt er een glimlach op het gezicht? Dat alleen al is goud waard.”



“Je hoeft maar te bellen of het wordt al geregeld”

Toen op 3 en 9 april twee bussen met 110 Oekraïense weeskinderen en hun verzorgers aankwamen in Kesteren, kwam een stortvloed aan hulp op gang. Tot verbazing van de vluchtelingen en van de commissie Ruth, die verantwoordelijk is voor de opvang in het voormalige politiebureau en de oude Rabobank. “Dit is de kracht van de Betuwe.”

Bij het hek wordt het bezoek uitbundig ontvangen. Lachende koppies, kinderhandjes die een ‘boks’ willen uitdelen, een uitgelaten sfeer. Aan de muren hangen vrolijke kindertekeningen. Ogenschijnlijk lijkt dit een normaal kinderdagverblijf. Maar schijn bedriegt. Wie het tot zich laat doordringen voelt: dit is hartverscheurend en hartverwarmend tegelijk. In het oude politiebureau, Ruth 1, verblijven Oekraïense weesjes. Van huis en haard verdreven, op de vlucht voor het oorlogsgeweld. Kwetsbaar en onschuldig,

om voor hen te zorgen. Daar zeg je geen nee tegen. Vanuit de Gereformeerde Gemeente van Opheusden en Kesteren is in no time een uitgebreid netwerk ontstaan. Inmiddels tellen we driehonderd vrijwilligers, met een budget van twee ton. Vervoer, techniek, onderwijs, medische zorg: voor alle aandachtsgebieden zijn vrijgevige mensen in de weer. Waaronder ook professionals, zoals verpleegkundigen.”



Pieter Slagboom (links) en Teunis Bunt



hier in goed overleg afspraken over gemaakt. Voor praktische zaken kunnen alle scholen worden ingeschakeld, zoals voor kennisdeling op het gebied van nieuwkomersklassen en hulp van leerkrachten en vrijwilligers.

Warme maaltijden

Pubers gaan naar het Pantarijn in Wageningen of volgen online onderwijs in Oekraïne. Zorgorganisatie De Schutse in Kesteren kookt de warme maaltijden. De kerkdiensten zijn in Opheusden, met een livestream vanuit Nunspeet van een dienst in het Oekraïens. In sporthal De Biezenwei in Opheusden zijn sportactiviteiten. De vrijwilligers bemoeien zich niet inhoudelijk met de zorg en de cultuur in de beide weeshuizen.

Geen luchtalarm

Directrice Olena Matvieienko van het enige Oekraïense weeshuis in Nederland: “Het welkom in Nederland is fantastisch. We voelden ons meteen thuis. Alles wordt geregeld. Talloze mensen komen van alles brengen. Ik ben zo blij met de goede behandeling en de gastvrijheid. En dat het hier vrede is. Gelukkig geen dagelijks luchtalarm. Het verblijf hier is heel goed voor de fysieke en mentale ontwikkeling van de kinderen.”

Uitgebreid netwerk

Commissie- en stichtingsvoorzitter Teunis Bunt: “Via contacten in de kerk kwamen deze wezen op ons pad. Het is onze plicht

Net toen het eerste weeshuis was ingericht, arriveerde een tweede groep. Commissielid Pieter Slagboom: “Deze groep kon de laatste trein uit Krivoy Rog nemen. Gelukkig wordt die stad niet actief gebombardeerd. Maar het door de Russen bezette Cherson ligt maar tweehonderd kilometer verder.”

Onderwijs

Op zelfstandige buitenlocaties verblijven de begeleiders met hun eigen kinderen. Stichting Ruth heeft zelfs twee tolken in dienst. De kinderen bezoeken de Rehobothschool in Opheusden en krijgen onderwijs in hun eigen taal. De gezamenlijke schoolbesturen in het basisonderwijs in Neder-Betuwe en de gemeente hebben

Neder-Betuwe helpt

Zo gaat dat dus, Neder-Betuwe helpt. Punt. “Je hoeft maar te bellen of het wordt al geregeld. Je vraagt en je krijgt. In alles wordt voorzien en iedereen steekt de handen uit de mouwen. We gaan geen uitdaging uit de weg. Binnen enkele dagen was Ruth 2, de oude Rabobank, in gereedheid ingericht. Niemand heeft het over geld. Tegen ondernemers zeggen we: dien maar een factuur in. Niemand die er misbruik van maakt. Spullen worden gedoneerd of met fikse korting geschonken. Van eieren tot kleding. Energienota’s zien we nooit voorbijkomen. Overheid, ondernemers en inwoners die samenwerken, schouder aan schouder. Dit is de kracht van de Betuwe.”

“Samen doen we het met liefde”

De gemeente Neder-Betuwe zet alles en iedereen in om de opvang van Oekraïense vluchtelingen zo goed mogelijk te regelen. Veel gebeurt achter de schermen, naast de reguliere werkzaamheden van de gemeentelijke medewerkers. Dat zorgt voor een behoorlijke werkdruk en soms achterstanden in de dagelijkse uitvoering. Lianne van Daalen, medewerker Burgerzaken, en Gerard van Os, coördinator Gebouwenbeheer, vertellen over hun ervaringen.



De derde week van mei werd de laatste hand gelegd aan de oplevering van de leegstaande voormalige Isandraschool in IJzendoorn. Voor Gerard en zijn zes koppige team betekende het in de weken ervoor verbouwwerkzaamheden om het pand voor wonen geschikt te maken. Met de nodige technische aanpassingen zoals voor verwarming en kook- en wasvoorzieningen.

Gerard: “Begin maart maakten we de vroegere basisschool gereed voor crisisnoodopvang -opvang voor een paar dagen- van Oekraïense vluchtelingen. Wij plaatsten toen tijdelijke douche-units op het schoolplein.”

Samen voor de ander

“Als coördinator van de vrijwilligers mag ik bij de opvang in IJzendoorn bovenstaande regel in praktijk brengen. Dank zij de vrijwilligers zijn er afgelopen tijd veel meubels en bruikbare spullen verzameld om de opvanglocatie bewoonbaar te maken. De komende tijd gaan vrijwilligers zich inzetten om, waar mogelijk en gewenst, praktische hulp, zorg en aandacht te geven aan de Oekraïners. Samen voor en met de ander!”

Willemien de Vree, Coördinator vrijwilligers Gastvrouw bij de opvanglocatie IJzendoorn

Foto: Vanaf links: Willemien de Vree, Rachel Vulto en Willie Geurts



Overgedragen

Daarna is het gebouw door de gemeente tijdelijk overgedragen aan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) voor langdurige noodopvang voor ongeveer 30 tot 35 personen. Het betekende: leslokalen geschikt maken als slaap- en verblijfruimten, een aantal toiletten verbouwen tot douches, van kindercw’tjes grote wc’s te maken en ervoor zorgen dat er kookgelegenheden is.

“De cv-ketel werd vervangen en omdat er maar beperkte elektracapaciteit was, plaatsen we energiezuinige en duurzame Ledverlichting. En natuurlijk een stabiel wifi-netwerk want voor de Oekraïners is internet via de mobiel de enige levenslijn met hun vaderland. Petje af voor mijn collega’s en de aannemers en installateurs die ons hielpen. Ook dank aan alle vrijwilligers die gezorgd hebben voor het schoonmaakwerk, het aandraagen van inventaris en de inrichting. Samen doen we het met liefde, om het de vluchtelingen zo comfortabel mogelijk te maken.”

Nieuwkomers

Achter het loket (op de foto rechts) op het gemeentehuis is Lianne een vertrouwd gezicht voor de inwoners. Nu ziet ze ook de ‘nieuwkomers’ die worden ingeschreven als ingezetene van Neder-Betuwe. “Ik ben daarvan de coördinator. Wij houden de namen en adressen bij in overzichten. Ik maak afspraken met de geregistreerde gastgezinnen en doe de inschrijving, samen met mijn collega’s van

de Gemeentewinkel. De protocollen en regelgeving hebben we grotendeels zelf uit moeten zoeken. We misten duidelijke richtlijnen van het Rijk.”

“Ik heb wel een paar nachten wakker gelegen van mijn werk”

Op het moment van schrijven verblijven 277 Oekraïense vluchtelingen in Neder-Betuwe. “Ik nodig hen uit via de gastgezinnen. Aan een aparte balie registreren we iedereen afzonderlijk. Wie een Oekraïens paspoort heeft, legt een verklaring onder ede of de belofte af. Een tolk helpt daarbij. Een Europees paspoort kunnen we controleren in een Europese database.”

Weeshuis

De inschrijving van de kinderen in het Oekraïense weeshuis in Kesteren was een ingewikkelder verhaal. “Normaal zou de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) de identiteit van deze weeskinderen vaststellen. Dat deed nu een ambassademedewerker. De directrice van het weeshuis gaf de namen. Zo zijn we iedereen langsgesgaan. Een fotograaf heeft pasfoto’s gemaakt van de kinderen voor de identiteitsdocumenten. Aan de verzorgers hebben we prepaid pasjes uitgedeeld als leefgeld voor de verzorging.”

Lianne werkt al 21 jaar bij de gemeente. “Nooit eerder heb ik van mijn werk wakker gelegen. Nu wel, een paar nachten. Vooral de ontmoeting met de weeskinderen raakte mij. Achter iedere vluchteling schuilt een persoonlijke tragedie. Het zijn voor mij gezichten, geen namen uit een kaartenbak. Wat is het dan mooi om die Oekraïners een identiteit (terug) te geven. Dat opent deuren naar school, naar werk, naar een toekomst – hoe lang of kort ook – in Nederland. Ik zie verdriet in die ogen. Maar ook de opluchting. En dat doet me goed.”



Participatie en de Omgevingswet

Wat verandert er aan de rol van de gemeente?

Op 1 januari 2023 gaat de Omgevingswet in. Met de komst van de Omgevingswet krijgen inwoners meer mogelijkheden om mee te praten over bouwprojecten en andere ruimtelijke ontwikkelingen in hun omgeving. Inwoners worden hierbij betrokken via participatie. Tot nu toe organiseerde de gemeente meestal zelf het participatieproces, maar door de komst van de nieuwe Omgevingswet verandert dit.

Participatie is vanzelfsprekend

In Neder-Betuwe vinden we participatie vanzelfsprekend. Dit doen we door zelf het goede voorbeeld te geven in projecten waar de gemeente initiatiefnemer is. Inwoners worden vroegtijdig betrokken bij ontwikkelingen in hun directe leefomgeving en kunnen daarover meepraten.

Inwoners worden vroegtijdig betrokken bij ontwikkelingen in hun directe leefomgeving

Andere rol voor de gemeente

Tot nu toe nam de gemeente altijd het voortouw voor de participatie over ruimtelijke plannen met grote invloed op de (directe) leefomgeving. Maar met de komst van de nieuwe Omgevingswet verandert dit. De

gemeente vraagt nu aan de initiatiefnemer -dat is de eigenaar van het plan of project- om een participatieproces met inwoners en andere belanghebbenden te starten over het plan of project. De gemeente is bij ruimtelijke projecten door initiatiefnemers niet meer verantwoordelijk voor de participatie, maar gewoon één van de betrokken partijen.

Zelf participatie organiseren

De gemeente bespreekt in een vroeg stadium met initiatiefnemers wat zij verwacht van de participatie met de omgeving. Welke belanghebbenden en omwonenden worden betrokken? Doel is een goed participatieproces, dat bijdraagt aan een soepel vergunningsproces waarbij de belangen van de omgeving meewegen. Voor initiatiefnemers is het wel even wennen dat zij nu zelf een participatieproces moeten organiseren. De gemeente helpt initiatiefnemers met een participatieleiderdraad en een sjabloon voor een participatieverslag. Zij leveren dit verslag in bij de vergunningsaanvraag.

Gemeente kijkt mee

De gemeente vindt het belangrijk dat bewoners en andere belanghebbenden worden betrokken en kijkt daarom op de achtergrond mee. Bovendien beoordeelt de gemeente na afloop of de participatie goed is verlopen. Hebben omwonenden voldoende kans gehad om hun mening over de plannen te geven? Pas als dat het geval is, gaat een omgevingsplanprocedure (voorheen bestemmingsplanprocedure) van start.

Verplichte participatie bij initiatieven

De gemeenteraad heeft een lijst vastgesteld van gevallen waarbij participatie verplicht is. Het gaat om initiatieven met een grote impact op de omgeving. In dat geval is de initiatiefnemer verplicht om belanghebbenden en omwonenden voorafgaand aan de vergunningaanvraag te betrekken. Met deze lijst biedt de gemeente duidelijkheid aan de initiatiefnemers en inwoners.

Notitie Omgevingswet

De gemeenteraad heeft op 24 februari 2022 de notitie Participatiebeleid Omgevingswet voor Neder-Betuwe vastgesteld. Tegelijkertijd heeft de gemeenteraad ook de lijst van gevallen waarbij participatie verplicht is vastgesteld.



Koninklijke onderscheidingen en Neder-Betuwe spelden

In het afgelopen half jaar was er weer een hoop te vieren. Een aantal inwoners heeft een Koninklijke Onderscheiding of de Neder-Betuwe Speld ontvangen. We zetten ze in dit magazine graag nog eens in het zonnetje en bedanken hen nogmaals voor hun inzet voor de gemeenschap van Neder-Betuwe.

Koninklijke Onderscheidingen



Mimi Gunther-van Eck ontving bij haar afscheid als raadslid de Koninklijke Onderscheiding Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Artsenecht paar Ingrid Corten en Aloys Giesen werden bij hun afscheid allebei Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.



Tijdens de jaarlijkse 'lintjesregen' op de dag voor Koningsdag ontvingen Evert Oskam, Aly Mijnheer-Breeman en Edith Roelofsen-Geijtenbeek (van links naar rechts) de versierselen die horen bij de onderscheiding Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Mevrouw K.A. Cozijnsen-Schouten ontving haar onderscheiding Lid in de Orde van Oranje-Nassau op de dag voor Koningsdag in de gemeente Buren.



Neder-Betuwe Spelden



Bertus van Beek en Joyce Wit-Roubos zetten zich al lange tijd in voor de EHBO Hien-Dodewaard en kregen hiervoor de Neder-Betuwe Speld.

Henk van Binsbergen ontving de Neder-Betuwe Speld bij zijn afscheid na 33 jaren trouwe dienst als brandweerman bij het korps Kesteren.



Annemieke Jansen van Natuur- en Milieueducatie zet zich al meer dan 27 jaar in voor Natuur- en Milieueducatie en kreeg hiervoor de Neder-Betuwe Speld.

Hans van Tintelen en zijn collega Nico van Tintelen hebben zich allebei meer dan 40 jaar ingezet voor het brandweer korps Dodewaard. Bij hun afscheid ontvingen zij de Neder-Betuwe Speld.

